



11.5.2022

D/120/04.07.02/2021

Tuloksellisuustarkastus

Tarkastuskertomus 4/2022 Organisaatiofuusiot

## Yhteenveto kertomusluonnoksen lausunnoista

Valtiontalouden tarkastusvirasto on saanut viitekohdassa mainitun tarkastuskertomuksen luonnoksesta palautetta seuraavasti:

- Valtiovarainministeriö 19.4.2022
- Kilpailu- ja kuluttajavirasto 20.4.2022
- Ruokavirasto 21.4.2022
- Maa- ja metsätalousministeriö 21.4.2022

Työ- ja elinkeinoministeriö ei antanut palautetta luonnoksesta.

Lausunnonantajilla on ollut tilaisuus

- lausua näkemyksensä tarkastuskertomusluonnoksessa esitetyistä tarkastusviraston kannanotoista sekä
- esittää kertomusluonnoksen tekstiin korjaus- ja täsmennysehdotuksia.

Ennen lopullisen tarkastuskertomuksen antamista tarkastusvirasto on kertomusta viimeisteltäessä ottanut huomioon palautteen seuraavasti:

### Lausunnonantajien näkemykset kannanotoista

Valtiovarainministeriö pitää lausunnossaan VTV:n tarkastushavaintoja virastorakenneuudistuksista oikean suuntaisina ja katsoo voivansa pääosin yhtyä niihin. Ministeriön mukaan tarkastusviraston varsinaiset suositukset ovat perusteltuja ja niissä esitettyihin havaintoihin tulisi keskeisten valmistelijoiden perehtyä ennen kunkin konkreettisen virastouudistushankkeen valmistelun käynnistämistä. Valtiovarainministeriö kiinnittää VTV:n huomiota kannanottoluvun kohtaan, jossa todetaan, ettei virastouudistusten ja -fuusioiden tekemiseen ole valtionhallinnossa varsinaista ohjetta. Valtiovarainministeriö toteaa, että vaikka tällaista ohjetta ei ole nyt tarkastettujen fuusioiden tekohetkellä ollutkaan, VM on joulukuussa 2021 antanut suosituksen Valtionhallinnon toimintojen järjestämisessä noudatettavista periaatteista virastoissa.

*Lopulliseen kannanottolukuun lisättiin valtiovarainministeriön lausunnon perusteella virke, jossa huomioitiin kyseinen suositus.*

Maa- ja metsätalousministeriö toteaa lausunnossaan, että tarkastusviraston kannanotoissa todetaan puutteena se, että arvioiduissa hallituksen esityksissä vaihtoehtojen tarkastelu jää hyvin vähälle tai puuttuu kokonaan. Ministeriö huomauttaa, että vaihtoehtojen tarkastelun puuttuminen koskee Kilpailu- ja kuluttajaviraston fuusiota koskevaa hallituksen esitystä ja että Ruokavirastoa koskevaan hallituksen esitykseen (HE 8/2018 vp) vaihtoehtojen tarkastelu sisältyy. Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että tämän tulisi käydä ilmi myös kannanottoja koskevasta osiosta.

*Lopullisessa kannanottoluvussa huomioitiin ministeriön näkemys ja arvioitiin samalla uudelleen hallituksen esityksessä esitettyjen vaihtoehtojen tarkastelun laajuus. Kannanotoissa ilmaisia muutettiin niin, että hallituksen esityksissä fuusioiden vaihtoehtojen tarkastelu jää ”melko vähälle”.*

Ruokavirasto ja Kilpailu- ja kuluttajavirasto eivät ottaneet lausunnoissaan kantaa tarkastusviraston kannanottoihin tai suosituksiin. Ruokavirasto kuvasi lausunnossaan kattavasti viraston toimintaa ja tuloksellisuuden edellytyksiä. Kilpailu- ja kuluttajavirasto toi lausunnossaan esiin näkemyksen siitä, että virasto on toiminut fuusion jälkeen tuloksellisesti ja että uudistus on saavuttanut sille asetetut tavoitteet.

#### **Teknisluonteiset täsmennys- ja korjausehdotukset**

Ruokavirasto ja Kilpailu- ja kuluttajavirasto esittivät lausunnossaan muutamia teknisluonteisia korjausehdotuksia kertomustekstiin. Kaikki esitetyt korjaus- ja täsmennysehdotukset on otettu tekstimuutoksina huomioon lopullisessa tarkastuskertomuksessa.

Ruokaviraston tekniset korjausehdotukset koskivat tietojärjestelmiä koskevaa faktalaatikkoa, asiakkuudenhallintaa käsittelevää kappaletta luvussa 4.1. sekä saman luvun viimeisessä kappaleessa ollutta epätarkkaa kuvausta Ruokaviraston asiakasyhteydenottojen käsittelystä ja mahdollisesta asiakasselvityksestä. Edellä mainitut kohdat korjattiin ja asiakasselvitystä koskeva kappale poistettiin lopullisesta tekstistä.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tekniset korjausehdotukset koskivat kertomusluonnoksen alussa olevan faktalaatikon suppeutta sekä kuvausta vaikutusarviointien tekemisestä. Lopullisessa tekstissä faktalaatikon tietoja lisättiin ja vaikutusarvioiden tekeminen muutettiin KKV:n esittämään muotoon eli vaikutusarvioiden tarkistamiseksi.

Lisätietoja: Ylitarkastaja Katri Lammi, p. 09 432 5759